

Miksi nyt perustetaan kirkkoja?

Elämme murroksen aikoja. Ihmiset eroavat kirkoista kaikkialla länsimaissa – myös Suomessa. Teologiset riidat repivät niin seurakuntia kuin kirkon johtoa. Maalliset vallankäyttäjät vaativat kirkkoa muokautumaan yhteiskunnan vapaamielisiin moraalikäsitteisiin.

Tampereella karismaatikot tekivät pesäeron luterilaisuuteen ja perustivat oman kirkon. Nokia Missio järjestäytyy ainakin osaltaan kirkkokunnaksi. Mihin olemme menossa?

Kirkko ja tunnustus

Tampereen tie ei taatusti ole helppo. Nähdäkseni Nokia Mission ydinryhmällä ei ole valmista kirkkokäsitystä (he puhuvat solutyöstä), ei virkakäsitystä (vaan ns. karismaattinen johtajuus), ei sakramenttinäkemystä (ei sitouduta luterilaiseen kastekäsitykseen) eikä yhtenäistä pelastusoppia (esim. kysymys vapaasta tahdosta). Yhteisen tunnustuksen laatiminen näillä ehdoilla ei tule olemaan yksinkertaista, jos mukana on ainoatakaan luterilaista.

Kuitenkin kirkkokunnan vastuut ovat aina instituution tason vastuita. Jokainen kirkko joutuu pakostakin laatimaan oppiperustansa. Tämä tulee varmaankin vielä kerran erottelemaan jyvät akanoista – ja sanon tämän aivan ilman sarvia ja hampaita. Käytännössä vain on niin, että jokin näkemyksistä on valittava, ja silloin myös keskinäiset erimielisyydet nousevat esille.

Mitä kirkolla tarkoitetaan

Jos nykyisestä kirkosta aikoo erota, pitäisi olla käsitys siitä, mitä Tunnustuskirjat sanoo kirkosta. Ensinnäkin kirkko on yleinen ja yhteinen Kristuksen ruumis: ”jotemme

käsittäisi sitä tiettyjen kansakuntien ulkoiseksi laitokseksi, vaan pikemminkin siten, että se sulkee piiriinsä kaikkialle maailmaan hajaantuneet ihmiset, jotka ovat yhtä mieltä evankeliumista, joilla on sama Kristus, sama Pyhä Henki ja samat sakramentit.” (Puolustus 7).

Tämä yksi, pyhä kirkko on ”pyhiin yhteisö (*congregatio sanctorum*), jossa evankeliumi puhtaasti julistetaan ja sakramentit oikein toimitetaan”, kuten kuuluisa määritelmä Augsburgin tunnustuksessa sanoo. Kirkkoa ei siten määritä ensisijaisesti ulkonainen laitos eikä organisaatio. ”Me näet myönnämme, että teeskentelijät ja jumalattomat tämän elämän aikana elävät seurakuntaan sekoittuneina ja ovat sen jäseniä sikäli, että heillä on ulkonainen yhteys kirkon merkkeihin.” Kun kirkosta lähtevä joukko perustaa uuden yhteisön, sekin on vain kirkko, jossa ”teeskentelijät ja jumalattomat elävät seurakuntaan sekoittuneina”. Muuta vaihtoehtoa ei ole.

Mainitusta piirteestä seuraa edelleen paradoksaalinen tilanne. Kun luterilainen tunnustus tekee eron historiassa toteutuvan kirkkolaitoksen ja sydänten yhteisön välille, kirkon ratkaisut suhteellistuvat. Tunnustuksellinen teologi ei kirkon omien oppien mukaan ole kirkkolaitoksen orja eikä täysin ev.lut. kirkon käytännön ratkaisujen alainen – uskomatonta, mutta totta.

Riittääkö suvaitsevaisuus?

Kirkon paradoksi ratkeaa tosin toisinaan siten, että instituutio erottaa vikuroivat työntekijät – vaikka ei kykene osoittamaan näitä kirkon Tunnustuskirjojen vastaisiksi. Silloin vallankäyttö astuu teologian edelle. Kirkossa Raamatun tulisi olla kaiken yläpuolella. Siitä huolimatta valtapeli on

käytännössä joskus tätä voimakkaampaa.

Parempi olisi kuitenkin jäädä toinen toistaan sietäen Augustinuksen tielle. Hänen mukaansa seurakunta on *corpus permixtum*, sekalainen seurakunta, pyhistä ja syntisistä koostuva yhteisö. On tietysti hirvittävä ajatus, että "Antikristus istuu Jumalan temppelissä" – kuten Tunnustuskirjamme sanovat – mutta on hyvä joskus pohtia, miksi juuri tuota uumoilevat uskonpuhdistajat väittivät pysyvänsä vielä sellaisessakin kirkossa.

Timo Eskola

Evankeliumi häviää maailmassa ruualle, puhtaalle vedelle, koulutukselle ja muille elämän perusedellytyksille, vaikka nämä eivät saisi sulkea toisiaan pois. Suomeen, kuten muihin pohjoismaihin on kehittynyt katastrofikirjallisuus, joka korostaa ensisijaisesti vastuuta luomakunnasta ja sen transformaatiosta ja pitää lähetystyön yhteyksissä annettua apua ehdollisena ja jopa lähimmäisen rakastamisen käskyn väärinkäyttönä. Luterilaiset seurakunnat ja seurakuntalaiset osallistuvat yhä enemmän hädän ja köyhyyden lievittämiseen, mikä tietenkin on hyvä ja tarpeellista. Mutta jos tätä osallistumista pidetään ilmauksena seurakunnan ja sen jäsenten lähetystehtävän toteuttamisesta, on kokonaisvaltainen lähetysnäkemys onnistunut hävittämään eron Jumalan pelastavan ja ylläpitävän toiminnan välillä.

Pekka Mäkipää

(Iustitia 23, Murroksen merkki – STI 20 vuotta)

Trans4mission Nuorten aikuisten lähetyskonffa
Helsingissä 24.-26.10.2008

**Löydä
paikkasi
lähetystyössä**

**Ilmoittaudu
NYT!**

lahetyskonffa.fi